

ART NOVA KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI

mgr NATALIA PAWŁOWSKA – dyplomowany konserwator dzieł sztuki

Nr dyplomu 1400/122652/2008 UMK

27-200 Starachowice, ul. 9-go Maja 4/9, tel. 608 421 836, NIP 664-190-44-83

BADANIA STRATYGRAFICZNE DLA ELEWACJI KAMIENICY PRZY SIERADZKIEJ 8 W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM Z USTALENIEM PIERWOTNEJ KOLORYSTYKI



Autor dokumentacji: mgr Natalia Pawłowska

Autor fotografii: mgr Natalia Pawłowska
mgr Małgorzata Rzepecka

Autor badań: mgr Natalia Pawłowska
mgr Małgorzata Rzepecka

Warszawa, wrzesień 2012 r.

Dokumentacja chroniona prawem autorskim Dz. U. Nr 24 poz.83 z 23.04, 1994 r.
Wszelkie zmiany, powielanie, udostępnianie osobom trzecim bez zgody autora zabronione.

I. PRZEDMIOT OPRACOWANIA I DANE IDENTYFIKACYJNE

OBIEKTU

1.1. Przedmiot opracowania:

Opracowanie obejmuje wykonanie badań stratygraficznych wraz z opisem dla elewacji i klatki schodowej bocznej, kamienicy usytuowanej u zbiegu ulic Sieradzkiej i Rycerskiej w Piotrkowie Trybunalskim w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki i techniki oryginału.

1.2. Podstawa opracowania:

1. Zlecenie firmy projektowej

"Archi-Projekt" Szymon Herman , ul. Ogrodników 95

95-054 Nowa Gdka

2. Oględziny obiektu.

3. Badania stratygraficzne.

4. Dokumentacja fotograficzna.

1.3. Dane inwestora:

Inwestor:	Miasto Piotrków Trybunalski
Adres inwestora:	Pasaż Karola Rudowskiego 10, 97-300 Piotrków Trybunalski

1.4. Dane identyfikacyjne obiektu:

Kamienica

1.4. Lokalizacja inwestycji:

Ul. Sieradzka 8, Piotrków Trybunalski

1.5. Opracowanie:

mgr Natalia Pawłowska – dyplomowany konserwator zabytków nr dyplomu 1400/122652/2008

UMK Toruń

mgr Małgorzata Rzepecka – współpraca

TECHNIKA ORYGINAŁU

Budynek wzniesiony z cegły, pierwotnie otynkowany i pomalowany. Ściany zewnętrzne kamienicy pierwotnie wykonane były w tynku cementowo-wapiennym. Ten sam tynk nakładano dwuwarstwowo, jako obrzutkę oraz warstwę wierzchnią. Całość pokryto cienką szlichtą cementowo-wapienną o drobnym, jednorodnym wypełniaczu kwarcowym. Elewacja pomalowana była w kolorze jasnego ugru – prawdopodobnie farba o spoiwie cementowym. W tej samej technologii wykonano dekoracje sztukatorskie ciągnięte.

Pierwotnie partie tła miały odcień o ton ciemniejszy niż detal sztukatorski i elementy dekoracji architektonicznej (pilastry, gzymsy, sztukaterie).

Elementy rzeźbione sztukaterii oryginalnie wykonane były z gipsu i pokryte warstwą pokostu.

- Badania sondażowe wykonano w miejscach w których mogło występować pierwotne opracowanie malarskie. Odkrywki sondażowe wykonano na elewacji północnej i wschodniej gdyż jedynie tam mogły zachować się oryginalne powłoki.

Odkrywka nr 1 – ściana wschodnia, II piętro, pilaster po prawej stronie balkonu

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
0		I	Koniec XIX	Zaprawa wapienno-piaskowa	Ok 10-12 cm
1		I	koniec XIX	Zaprawa wapienna	0,5 mm
2		I	Koniec XIX	Warstwa malarska cementowa – kolor ugru	0,3 mm
3		II	XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnej szarości	0,5 mm

Odkrywka nr 2 – ściana wschodnia, II piętro, po prawej stronie balkonu.

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
------------------------	----------------------------------	------------------------	-----------	-------------------	----------------

1, 2		I	Koniec XIX	Zaprawa cementowo-wapienna + Cienkowarstwowa szlichta cementowo wapienna	1-2 cm
3		I	Koniec XIX	Warstwa malarska cementowa – kolor ugrowy	0,3 mm
4		II	XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnoszary	0,5 mm

Odkrywka nr 3 – narożnik północno-wschodni, II piętro, po prawej stronie balkonu

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
0,1		I	Koniec XIX	Zaprawa cementowo-wapienna + szlichta cementowo-wapienna	2 cm + 1mm
2		I	Koniec XIX	warstwa malarska cementowa – kolor jasnougrowy	0,5 cm
3		II	XX	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnej szarości	0,5 mm

Odkrywka nr 4 – ściana północna , boniowanie w środkowej części budynku.

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
0		I	Koniec XIX	Zaprawa wapienno-piaskowa	2 - 3 cm
1		I	Koniec XIX	Szlichta cementowa	1 mm
2		I	koniec XIX	Warstwa malarska cementowa – kolor ugrowy	0,3 mm
3		II	XX	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnej szarości	0,5 mm

Odkrywka nr 5 – ściana północna, lico ściany w środkowej części budynku

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
------------------------	----------------------------------	------------------------	-----------	-------------------	----------------

0		I	Koniec XIX	Zaprawa wapienno-piaskowa	2 - 3 cm
1,2		I	Koniec XIX	Szlichta cementowo-wapienna + warstwa malarska cementowa – kolor żółtawo-ugrowy	1 mm + 0,5 mm
3		II	XX	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnej szarości	0,5 mm

Odkrywka nr 6 – klatka schodowa boczna

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
0		I	Koniec XIX	Zaprawa wapienno-piaskowa	2 - 3 cm
1		I	Koniec XIX	Warstwa malarska wapienna - kolor ciemnoszary	1 mm
2,3		II	XX	Zaprawa wapienna + warstwa malarska klejowa – kolor ugrowy	2 mm + 0,5 mm
4		III	XX	Warstwa malarska klejowa – kolor jasnej szarości	0,5 mm

IV. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

Najwięcej powłok wtórnych, które można wyodrębnić zachowało się na elewacji wschodniej. Ta elewacja ze względu na usytuowanie wzdłuż głównej ulicy została poddana licznym remontom.

Na oryginalnych powłokach malarskich wyodrębniono poszczególne warstwy wtórne:

- klejowe warstwy malarskie o w kolorze różowym, czerwonym, zielonym i niebieskim
- cienka szlichta cementowo-wapienna z dużą ilością cementu zatarta na gładko w celu przykrycia i wyrównania podłoża

IV. WNIOSKI

Na podstawie badań ustalono, że kamienica murowana, otynkowana tynkiem cementowo-wapiennym o drobnym kwarcowym wypełniaczu, malowana była pierwotnie najprawdopodobniej farbą cementową w kolorze ugrowym.

Proponowana kolorystyka wg. wzornika KEIM HISTORISCH: Tło – 50028, Detal - 50022

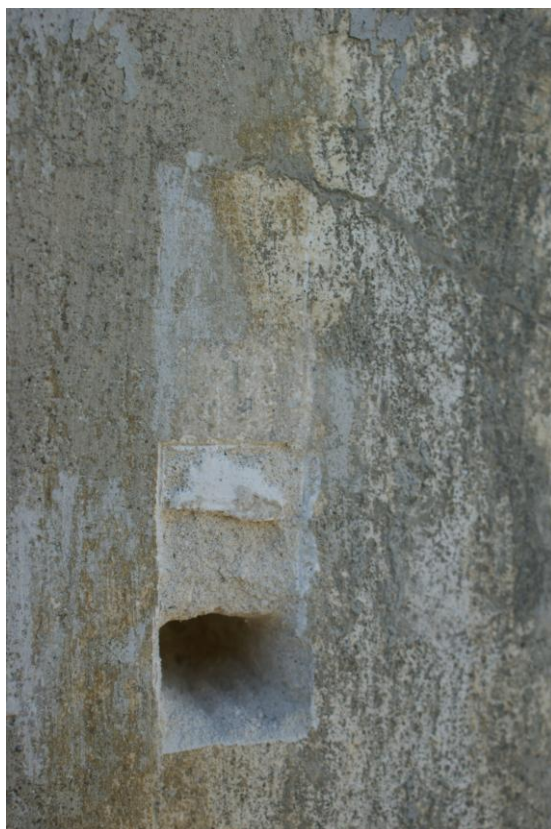
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA



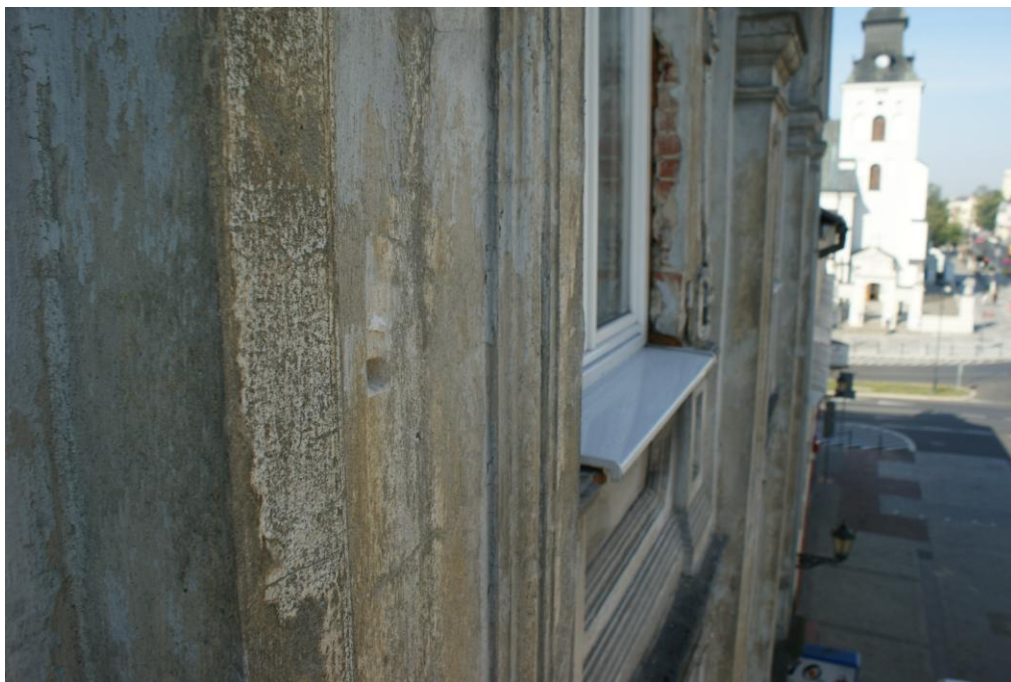
Fot. nr 1. Elewacja narożna i wschodnia.



Fot. nr 2. Elewacja od strony podwórza, stan przed konserwacją.



Fot. 3. Odkrywka nr 1



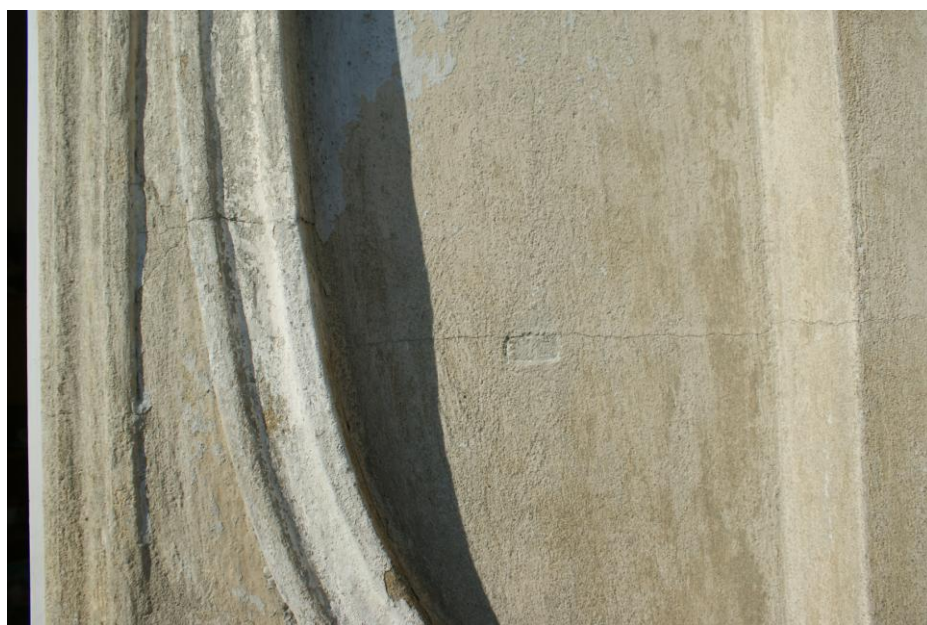
Fot. 4. Odkrywka nr 1



Fot. 5,6. Odkrywka nr 2.



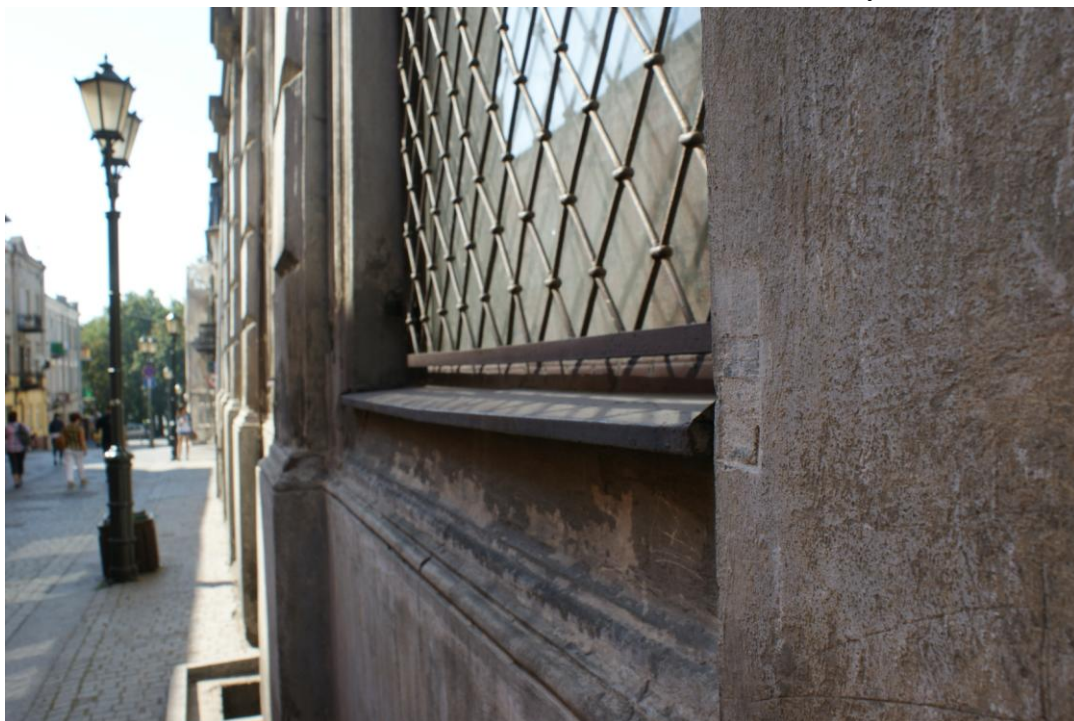
Fot. 7. Odkrywka nr 3



Fot. 8. Odkrywka nr 3



Fot. 9. Odkrywka nr 4



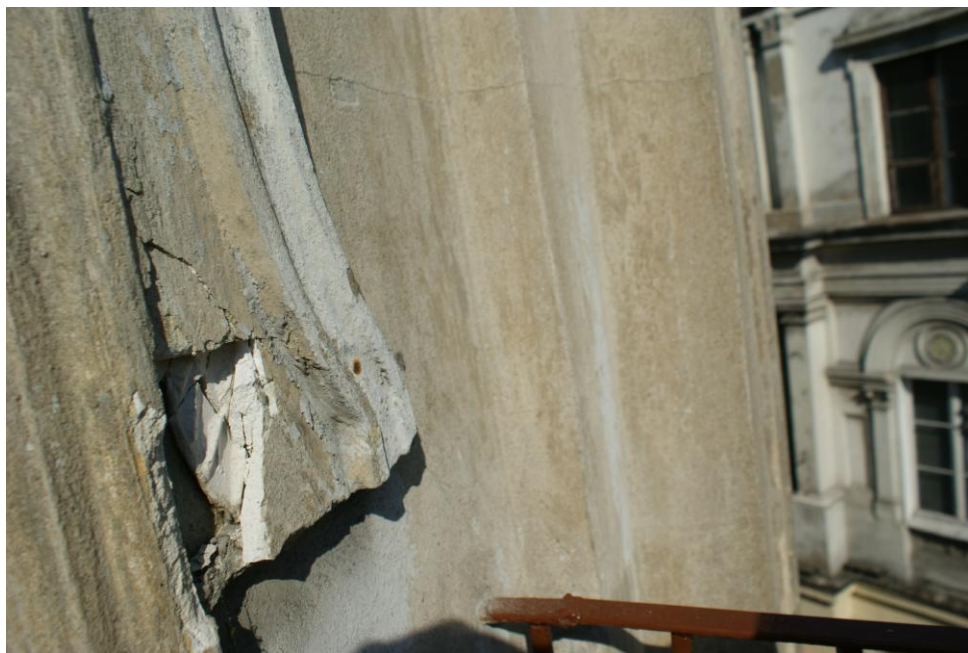
Fot. 10. Odkrywka nr 4



Fot. 11. Odkrywka nr 5



Fot. 12. Odkrywka nr 6



Fot. 13. Zniszczenia detalu sztukatorskiego gipsowego – zbliżenie.



Fot. 14. Zbliżenie zniszczeń detalu sztukatorskiego ciągnionego